

E M L É K E Z T E T Ő

Gyermek- és Ifjúsági Alapprogram Tanács üléséről

Időpont: **2022. december 14. 14:00 óra**
Helyszín: Kulturális és Innovációs Minisztérium, Budapest, 1055 Szalay utca 10-14.

JELLEN VANNAK:

Mohay Gergely (MG) Biegelbauer Anna dr. Bihari Réka (BR) Filep Sándor (FS) Gulyás Dóra (GD) Inotay Petra (IP) dr. Mikula Lajos (MLA) Murai László (MLÁSZ) Binder Eufrozina (BE) Dávid András (DA)	Elnök, KIM - Fiatalokért Felelős Főosztály KIM - Fiatalokért Felelős Főosztály KIM - Fiatalokért Felelős Főosztály Országos Önkormányzati Érdekszövetségek Magyarországi Református Egyház FIVOSZ - Fiatal Vállalkozók Országos Szövetsége AGRYA – Fiatal Gazdák Magyarországi Szövetsége Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája EMET Pályázati Igazgatóság EMET Pályázati Igazgatóság
--	--

MG: Köszönti az ülés résztvevőit a GYIA Tanácsülésen. Megállapítja, hogy a Tanács 6 fő részvételével határozatképes. Megnyitja az ülést.

MG javasolja, hogy az előző emlékeztető elfogadásának napirendi pontjával kiegészítve az előzetesen tervezett pontokat, fogadják el a napirendet:

- 1) A 2022. július 12-i ülés emlékeztetőjének elfogadása
- 2) IFJ-GY-22-A pályázat támogatási időszak véghatáridejének módosítása/a támogatási időszak meghosszabbítása, tájékoztatás
- 3) SZAKE-IFJ-23 pályázat kiírása
- 4) 2023. évi pályázat
- 5) Egyebek

011/2022. számú határozat: A Tanács 6 igen szavazattal egyhangúlag elfogadta a napirendi pontokat.

Napirend előtt MG tájékoztatta a jelenlévőket, hogy a korábbiakban tervezett 2023. évi pályázat decemberi megjelenésére nem kerül sor. Ennek okaira a későbbiekben kitér.

1) NAPIRENDI PONT: Előző ülés emlékeztetőjének elfogadása

MG: Az emlékeztetőt a tanácsstagok előzetesen megkapták. Ha van észrevétel ezzel kapcsolatban annak jelzésére lehetőség van. Nincs hozzászólás. Szavazás következik az emlékeztető elfogadásáról.

012/2022. számú határozat: A Tanács 6 igen szavazattal egyhangúlag elfogadta az előzetesen a titkárság által elküldött, július 12-i ülésről készült emlékeztetőt.

2) NAPIRENDI PONT: Az IFJ-GY-22-A pályázat támogatási időszak megvalósítási határidejének módosítása

MG: Tekintettel arra, hogy a támogatást sokkal később kapták meg a nyertesek, mint arra számítottak, ezért a Támogató indokoltan tartotta, hogy a megvalósítási időszak ne május végéig tartson, hanem meghosszabbítsák 2023. augusztus 31-ig. Ez biztosítja, hogy a rendelkezésre álló forrást a nyár folyamán felhasználhassák a szervezetek. Erről 2022. november 29-én jelent meg közlemény az EMET honlapján, valamint a kedvezményezettek és a Tanácstagok is kaptak értesítést. Sok, előre nem látható probléma hátráltatta a kifizetést, de a támogatások kifizetése 2022. december 1-ig megtörtént.

3) NAPIRENDI PONT: SZAKE-IFJ-22 pályázat kiírása

MG: A 2019-ben kiírt szakértői pályázat lejárt, szükség van az újbóli kiírásra. A tervezett felhívást a tagok részére elküldtük.

Fontos változás a korábbi pályázathoz képest, hogy határozatlan időre kerülnek a szakértők a névjegyzékbe. A feltételeken kicsit enyhítettek, öt év helyett három éves szakmai tapasztalat elegendő, ez még biztosítja a szakértői munka minőségét. Az előnyök körét bővítették azzal, hogy társadalomtudományi végzettséggel is lehet pályázni.

A tervezett menetrend szerint elkészült a felhívás, azt az EMET gazdasági és jogi területe véleményezte és, a tanácstagok is áttekinthették a pályázatot.

A tagok részéről hozzászólás nem volt, ezért szavazásra került a sor. Egyetértenek-e a jelenlévők az előzetesen elküldött SZAKE-IFJ-22 szakértői pályázat kiírásával?

013/2022. számú határozat: A Tanács 6 igen szavazattal egyhangúlag kiírásra javasolja a szakértői pályázatot, melyet a titkárság előzetesen megküldött a GYIA Tanács tagjainak.

MG: A megjelenésről államtitkár asszony dönteni fog.

4) NAPIRENDI PONT: 2023. évi pályázat

MG: Az eredeti terv az volt, hogy 2022. decemberben kiírásra kerül a pályázat, meghallgatva a tagok javaslatát, annak érdekében, hogy a döntés és a támogatások időben megérkezzenek. Házon belül erre konkrét erőfeszítések történtek, kezdeményezték államtitkár asszonymál a megjelenést, kitalálták a témát, azonban a költségvetési helyzet bizonytalanságára való tekintettel az volt a felsővezetői iránymutatás, hogy nem jelenhet meg pályázat, mivel a költségvetés jelenleg is módosítás alatt van. A végleges költségvetés kialakulását követően bíznak benne, hogy év elején ki lehet írni a pályázatot.

A 2023. évi pályázat témája „Lélekben rendben” a „Helyben, rendben” után. A pályázat kimondottan a fiatalok lelki egészségére, mentális egészségére szeretne fókuszálni. A közelmúltban rengeteg kárt okozott a Covid, a háború, a bizonytalanság, de a fiatalok mentális védelme továbbra is prioritás. Az is kiemelt cél, hogy a támogatásban részesülő szervezetek – bár nem nagy összegekről van szó – a pályázati tematikának eleget téve vegyék komolyan a megvalósítást. Alkalmazzanak, bízzanak meg mentálhigiénés szakembert, próbáljanak meg úgy tervezni a projektek kidolgozása során, hogy az azt eredményezze, hogy a kis közösségekben a fiatalok lelki egészségét reálisan felmérjék és azt erősítsék.

Egy nemrég meglátogatott brüsszeli konferencia egyik fő témája szintén a lelki egészség volt, mely azt mutatja, hogy európai szinten is komolyan foglalkoznak a témával.

Elnök úr megnyitja a vitát a jövő évi pályázattal kapcsolatban.

MLÁSZ: Maximálisan támogatja, fontos, foglalkozni kell vele. A közelmúltban zárult egy egyetemisták között végzett részkutatás, amit a FETA készített. Borzalmas adatok jelentek meg, a megkérdezettek 14% mondta azt, hogy az elmúlt egy évben foglalkoztatta az öngyilkosság gondolata. Azt is látni kell, hogy egyetemisták között végezték a kutatást, akiknek az átlagnál jobbak a szociális körülményeik, hátterük.

MG: Az említett EU konferencián elhangzott, hogy 50% körül van azoknak a fiataloknak a száma, akik depressziósnak érzik magukat.

MLA: Ebben van divat is, intellektuális háttere van, aki többet olvas, annál gyakoribb, mint aki fizikai munkát végez.

MLÁSZ: Rengeteg impulzus éri a fiatalokat az interneten, ezért a saját életüket céltalannak érzik. A társadalmi kontextus, ami körülveszi őket is okozza a fiatalok sebezhetőségét. A kutatásból látszott, hogy azok a fiatalok, akik dolgoznak, kevésbé érintettek a szorongós tünetekben.

MG: Az is releváns, hogy mi a depresszió kritériuma, fogalma. Mit értenek a fiatalok depresszió alatt? Az elvárások és a valóság közti távolság milyen szerepet játszik a depresszióban? Ezekre is fókuszálhatnának a szervezetek.

MLÁSZ: Fontos a preventív oldalt erősíteni, azt lehet tömegében szemléletformálásra használni. Egyéni szinten nehezebb, ezért továbbra is támogatja a pályázati témát.

FS: Ugyanez az élménye, munkájából kifolyólag nem csak a fiatal korosztály problémáit látja, ugyanez ott van a felnőttekben is. A közmeghallgatás intézménye elhalt, szinte senki veszi igénybe. Megfordult a dolog, polgármesteri ügyfélfogadásra érkeznek a lakosok, ahol problémáikat előadják. *Javasolja megfontolásra a „lélekben béke” fogalmát megjeleníteni a kiírásban, a béke hangsúlyozását fontosnak tartja.* A témát támogatja.

IP: A social media torzítja legjobban a fiatalok világlátását. A Vállalkozói Héten szerzett tapasztalata szerint az érettségizők korosztályában a fiatalok 75%-a influencer akar lenni. *Az érték és az értékalapú munka erősítését javasolja bevenni.* Olyan keretbe terelik magukat, ami miatt nincs elképzelése a jövőjükéről.

MG: *A pályaválasztás is lehet mentális prevenció eszköz.*

GD: A lelkészeket is rengetegen keresik meg, de a kapacitásuk véges. Erősödő szemlélet, hogy a *megelőzésre kerüljön a hangsúly.* Ahol közös mentális egészségmegőrző program indult, látványos a fejlődés. Különböző összetételű csoportok más-más módszert igényelnek. A pályázat kapcsán nyomatékosítaná, hogy a pályázók tartsák be a kritériumokat. Ha meghívják egy motivációs előadót az nem feltétlenül tud mindenkit megszólítani. *Számonkérhetővé kell tenni a megvalósítást.*

MLÁSZ: A szakemberi szolgáltatás drága, ekkora erőforrásból nem megvalósítható. *A kisközösségekben létrejött jó projekteknek van multiplikátor hatása,* ami több emberhez eljut.

IP: Konzorciumban való pályázás nagyobb szabású programok létrejöttét tenné lehetővé.

MG: A kis szervezeteket hátrányba hozza a konzorcium.

Ez a nagyságrend arra elég, hogy megkezdődjék egy folyamat. A szemléletformálás fontos. Igazolt garanciák beépítésére van szükség, hogy valóban fiatalok részére megvalósuló programok jöjjenek létre.

MLA: Ne várjunk csodát ilyen alacsony összegből. A problémával komplett szakmák foglalkoznak, akikkel ez a pályázat nem tud versenyezni. Komoly hatás elérése hosszú folyamat, komoly háttérrel, infrastruktúrával, amely állami szinten gyakorlatilag nincs meg.

A gyerekek elbújnak a telefon mögé, ami teljesítmény kényszert szül. Az iskolában is állandó számonkérés van. A teljesítmény erőltetésével a fiatal saját élete tűnik el. Ennek ellensúlyozására *fontosnak tartja a fizikai aktivitást, kirándulást, sportolást*. Ki kell mozdítani őket a saját komfortzónájából. *Az egymásközi kommunikációt kell ösztönözni*.

MLÁSZ: Teljesen másképp szilárdultak meg a kognitív sémák fiatal kortól kezdve, az általunk megszokotthoz képest. Más konfliktusaik vannak, máshogyan intézik az életüket. Az látható, hogy néhány éves timeframe-ekben eltérő fiataloknak milyen megküzdési stratégiájuk van az életben.

MG: Összefoglalva a következő hívószavakat emeli ki a beszélgetésből: prevenció, fizikai aktivitás, a telefonhasználat mérséklése. A pályázat kialakításába ezeket a szempontokat igyekeznek beépíteni. Megköszöni a gondolatokat.

5) NAPIRENDI PONT: Egyéb

MG javasolja, hogy az Egyéb napirendi pontban a tanácstagok számoljanak be az idei év munkájáról a jövő évi tervekről.

A tanácstagok beszámoltak szervezetük 2022. évi munkájáról, nehézségeikről, sikereikről. Megosztották egymás között meglátásaikat az ifjúsági helyzetének, állapotának változásairól, kötetlen beszélgetésben ismertették szervezetük jövőbeli feladatait, terveit.

Elnök úr megköszönte a részvételt és a hozzászólásokat, áldott Karácsonyt és boldog új évet kívánt. Az ülést lezárta 15:30 órakor.

Az emlékeztetőt készítette: Dávid András

Budapest, 2022. december 14.

Az emlékeztető hitelül:

Mohay Gergely
GYIA Tanács elnöke